

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Specjalista ds. ubezpieczeń zdrowotnych (241309)

Analitycy finansowi

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Specjalista ds. ubezpieczeń zdrowotnych **(241309)**

Analitycy finansowi

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Specjalista ds. ubezpieczeń zdrowotnych (241309)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [104]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): <https://pixabay.com/pl/photos/american-aplikacja-opieki-kliniki-3577500>
[dostęp: 31.10.2018].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący	3
2. OPIS ZAWODU	4
2.1. Synteza zawodu	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Sprzedawanie ubezpieczeń zdrowotnych	9
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Obsługiwanie klientów w zakresie ubezpieczeń zdrowotnych.....	11
3.4. Kompetencje społeczne.....	12
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	12
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	13
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	13
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	13
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	14
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	15
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	16
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	16
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	16
7. SŁOWNIK POJĘĆ	18
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	18
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	20

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych 241309

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Agent ubezpieczeniowy.
- Doradca do spraw ubezpieczeń na życie.
- Doradca do spraw ubezpieczeń zdrowotnych.
- Konsultant do spraw ubezpieczeń medycznych.
- Konsultant do spraw ubezpieczeń zdrowotnych.
- Specjalista do spraw sprzedaży pakietów medycznych.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 2413 Financial analysts.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- wyników badań i analiz prowadzonych w projekcie PO KL (2011–2013) „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspertki:

- Adam Bubrowiecki – Pośrednictwo Ubezpieczeniowe, Dzierżgoń.
- Marcin Górecki – Mo Marcin Górecki, Warszawa.
- Ewa Piotrowicz – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Natalia Siuda-Piotrowska – PBS sp. z o.o., Sopot.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Małgorzata Domańska – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Magdalena Jackman – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Ryszard Pierkowski – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Sebastian Stefański – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Daria Świsulska – PBS sp. z o.o., Sopot.

Recenzenci:

- Dariusz Dobosz – Uniwersum, Elbląg.
- Aleksandra Dombrowska – Ubezpieczenia, Gdańsk.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Renata Górna – Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Warszawa.
- Ewa Kawczyńska-Kiełbasa – Zespół Szkół Nr 1, Zgierz.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych organizuje i prowadzi sprzedaż indywidualnych ubezpieczeń zdrowotnych³ oraz grupowych ubezpieczeń zdrowotnych².

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych jest zawodem o charakterze biurowym i usługowym. Celem jego pracy jest pośredniczenie w zawieraniu umów ubezpieczeniowych⁸ zdrowotnych, a także organizowanie sprzedaży indywidualnych i grupowych ubezpieczeń zdrowotnych.

Swoje działania specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych kieruje do dwóch typów klientów:

- indywidualnego, który szuka rozwiązania dla siebie lub swojej rodziny i sam podejmuje decyzję o zakupie – dla specjalisty wiąże się to z potrzebą budowy rozległej bazy potencjalnych klientów (osób fizycznych) i częstych spotkań,
- instytucjonalnego, który kupuje pakiety medyczne dla swoich pracowników – w tym przypadku specjalista powinien zbudować bazę osób będących decydentami w firmach (np. właściciele, dyrektorzy, prezesi, członkowie zarządu, pracownicy działu kadr) oraz posługiwać się umiejętnościami negocjacyjnymi.

Specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych informuje klienta lub przedstawiciela klienta (w przypadku ubezpieczeń grupowych) o ofercie⁵, analizuje wspólnie z nim jego oczekiwania, potrzeby w kontekście ochrony zdrowia oraz możliwości finansowe – następnie udziela klientowi pomocy w wyborze odpowiedniego wariantu ubezpieczenia.

Specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych jest przygotowany do propagowania zdrowego stylu życia w połączeniu z ideą dobrowolnych ubezpieczeń zdrowotnych.

Sposoby wykonywania pracy

Specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych wykonuje swoją pracę polegającą m.in. na:

- identyfikowaniu klientów zainteresowanych ubezpieczeniami zdrowotnymi,
- tworzeniu i administrowaniu bazami danych klientów,
- udzielaniu klientom informacji o warunkach i rodzajach ofert ubezpieczeń zdrowotnych,
- przeprowadzaniu rozmów i spotkań z klientami,
- analizowaniu potrzeb klientów w zakresie ubezpieczeń zdrowotnych,
- przygotowywaniu ofert ubezpieczeń zdrowotnych,

- pośredniczeniu w podpisywaniu umowy przystąpienia do ubezpieczenia zdrowotnego między klientem i ubezpieczycielem,
- posprzedażowej obsłudze klientów.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2 i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Typowym miejscem pracy w zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych** jest pomieszczenie biurowe, wyposażone w sprzęt komputerowy. Praca w tym zawodzie nie jest rutynowa, osoba wykonująca go musi umieć samodzielnie organizować sobie czas i zadania, a także posiadać umiejętność współpracy z innymi.

Praca specjalisty do spraw ubezpieczeń zdrowotnych wymaga częstego kontaktu osobistego, telefonicznego i mailowego z potencjalnymi i obecnymi klientami. Od pracownika w tym zawodzie wymagana jest dyspozycyjność i umiejętność prowadzenia samochodu. Ze względu na bezpośredni kontakt z klientami specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych powinien sprawnie formułować zrozumiałe wypowiedzi oraz dbać o własny wizerunek zewnętrzny, stosownie do obowiązującego w firmie dress code'u¹.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych podczas wykonywania zadań zawodowych wykorzystuje:

- komputer osobisty z oprogramowaniem biurowym i dostępem do internetu,
- telefon z aplikacjami biurowymi, pocztowymi, komunikatorami i geolokalizacją,
- drukarkę ze skanerem.

Organizacja pracy

Rynek oferuje pracę dla **specjalisty do spraw ubezpieczeń zdrowotnych** w dwóch podstawowych formułach:

- na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia z podstawowym wynagrodzeniem i premią za efektywność,
- jednoosobowej działalności gospodarczej, gdzie przychód przedsiębiorcy stanowi prowizja od wartości sprzedanych pakietów medycznych.

Chcąc podjąć pracę jako specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych należy zawrzeć umowę z:

- operatorem sieciowych placówek medycznych,
- towarzystwem ubezpieczeń,
- multiagencją, brokerem lub pośrednikiem finansowym, którzy mają zawarte umowy o dystrybucję pakietów lub ubezpieczeń medycznych, zwykle kilku różnych podmiotów,
- zagranicznym operatorem usług medycznych, świadczącym swoje usługi jednocześnie w wielu krajach.

Niezależnie od przyjętej formuły wynagrodzenia i miejsca pracy, sukces w pracy specjalisty do spraw ubezpieczeń zdrowotnych zależy od:

- codziennego poszukiwania nowych klientów,
- umawiania spotkań,
- rozmów z potencjalnymi klientami,
- przygotowywania zrozumiałych ofert,

- utrzymywania pozytywnego kontaktu z klientami.

Specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych najczęściej wykonuje pracę w systemie zadaniowym. Czas pracy w tym zawodzie wymaga elastyczności i dostosowania do potrzeb i wymagań klientów. Zdarza się, że rozmowy i spotkania z klientami odbywają się w godzinach popołudniowych i wieczornych oraz w dni wolne od pracy.

Specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych musi wzbudzać swoją osobą i zachowaniem zaufanie, ponieważ podejmuje rozmowę z obcymi sobie ludźmi o ich potrzebach zdrowotnych, obawach, zdarzeniach chorobowych czy wypadkowych. Spotkania mogą odbywać się w domu klienta.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Wykonywanie pracy w zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych** nie wiąże się z występowaniem specyficznych zagrożeń dla zdrowia. Występują w niej jednak czynniki fizyczne nieobojętne dla zdrowia, wynikające z długotrwałej pracy w pozycji siedzącej przy obsłudze komputera, co może powodować:

- dolegliwości ze strony układu mięśniowo-szkieletowego (ból pleców, drętwienie karku),
- choroby oczu.

Możliwe są także zaburzenia psychosomatyczne, związane ze stresem i ponoszoną odpowiedzialnością.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność układu krążenia,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność narządu mowy;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- ostrość słuchu,
- ostrość wzroku,
- rozróżnianie barw,
- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- rozróżnianie barw,
- spostrzegawczość;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolność koncentracji uwagi,
- łatwość wypowiadania się w mowie i/lub w piśmie,
- łatwość przechodzenia z jednej czynności do drugiej,
- zdolność nawiązywania kontaktu z ludźmi,
- zdolność skutecznego przekonywania,
- predyspozycje do postępowania z ludźmi;

w kategorii cech osobowościowych

- komunikatywność,
- asertywność,
- samodzielność,
- samokontrola,

- systematyczność,
- dyspozycyjność,
- odporność emocjonalna,
- empatia,
- serdeczność,
- kontrolowanie własnych emocji,
- radzenie sobie ze stresem,
- wytrwałość i cierpliwość,
- gotowość do dzielenia się wiedzą,
- gotowość do ustawicznego uczenia się,
- wysoka kultura osobista.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Praca **specjalisty do spraw ubezpieczeń zdrowotnych** jest zaliczana do prac lekkich i nie wymaga dużego wysiłku fizycznego. Osoba pracująca w tym zawodzie powinna się odznaczać sprawnością narządu wzroku oraz słuchu ze względu na konieczność przeprowadzania wielu rozmów i intensywną współpracę z ludźmi. Z uwagi na konieczność przemieszczania się wskazana jest ogólna dobra sprawność fizyczna.

Przeciwwskazaniami do pracy w zawodzie specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych są:

- ciężkie dysfunkcje narządu wzroku,
- ciężka niepełnosprawność narządu słuchu,
- ciężkie postaci alergii,
- dysfunkcje sfery psychicznej.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych** preferowane jest wykształcenie wyższe na kierunku finanse lub ubezpieczenia. Wykształcenie wyższe na kierunku medycznym: pielęgniarstwo, ratownictwo medyczne, medycyna, może być przydatne podczas spotkań z klientami oraz do kształtowania ścieżki rozwoju zawodowego i podejmowania pracy np. w dziale ubezpieczeń turystycznych, likwidacji szkód, reklamacji, współpracy z placówkami medycznymi czy underwritingu⁷.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych** preferowani są kandydaci legitymujący się dyplomem ukończenia studiów wyższych na kierunkach związanych z finansami i ubezpieczeniami.

Ponadto od osób wykonujących ten zawód pracodawcy oczekują m. in.:

- odbycia szkolenia oraz zdania egzaminu zgodnie z bieżącymi wymaganiami Komisji Nadzoru Finansowego (jest to warunek konieczny), przeprowadzanego przed komisją zakładu ubezpieczeń¹⁰,
- dyplomu ukończenia studiów podyplomowych z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych,
- zaświadczenia o niekaralności i o pełnej zdolności do czynności prawnych.

Specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych może podjąć działalność dopiero wtedy, gdy zatrudniające go Towarzystwo Ubezpieczeń przekaże stosowne zgłoszenie do Komisji Nadzoru Finansowego, a Komisja dokona wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych. Zgłoszenie zawiera dane osobowe specjalisty, oświadczenie o niekaralności oraz o pozytywnie zdanym egzaminie.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnieniu specjalisty do spraw ubezpieczeń zdrowotnych są:

- suplement dla absolwentów szkół wyższych – Europass (w języku polskim i angielskim), wydawany na prośbę zainteresowanego przez szkoły wyższe razem z dyplomem ukończenia studiów,
- posiadanie certyfikatów potwierdzających udział w szkoleniach w zakresie ubezpieczeń zdrowotnych,
- posiadanie certyfikatów potwierdzających znajomość języków obcych – przydatną do komunikacji z obcokrajowcami rezydującymi w Polsce, chcącymi skorzystać z ofert indywidualnego ubezpieczenia zdrowotnego,
- prawo jazdy kategorii B,
- posiadanie certyfikatów potwierdzających biegłość w obsłudze komputerowych i internetowych pakietów biurowych i komunikatorów.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Zawód **specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych** daje możliwości rozwoju, które uzależnione są od wielkości danej organizacji, a także obowiązującej w niej struktury stanowisk. Jeżeli specjalista zatrudniony jest na stanowisku tzw. samodzielnym w niedużej jednostce, to możliwość awansu jest ograniczona i pracownik najczęściej będzie podlegał służbowo bezpośrednio osobie kierującej daną jednostką organizacyjną. W przypadku zatrudnienia w dużych organizacjach o rozbudowanej strukturze istnieją duże możliwości rozwoju i awansu po spełnieniu wymogów określonych w regulacjach wewnętrznych dotyczących danego stanowiska pracy.

Specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych może:

- podnosić kwalifikacje na studiach podyplomowych – preferowane kierunki to ubezpieczenia lub finanse w specjalności dotyczącej ubezpieczeń zdrowotnych,
- podnosić kwalifikacje między innymi z zakresu znajomości rynku ubezpieczeń zdrowotnych oraz innych produktów oferowanych przez zakład pracy zatrudniający specjalistę,
- rozszerzać swoje kompetencje uczestnicząc w kursach i szkoleniach organizowanych przez organizacje branżowe, zakończonych wydaniem stosownych certyfikatów,
- po zdobyciu doświadczenia zawodowego awansować w strukturze zakładu pracy na stanowisko samodzielnego specjalisty, eksperta,
- kierować zespołem oraz odpowiadać za pracę regionu (tzw. pionowa ścieżka awansu),
- służyć wiedzą i doświadczeniem w innych obszarach firmy, np. w dziale: analiz, szkoleń, produktu, ryzyka (tzw. pozioma ścieżka awansu),
- odpowiadać za wdrażanie nowych pracowników (funkcja mentora).

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) **specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych** ma możliwość potwierdzania kompetencji zawodowych w ramach edukacji formalnej w szkołach wyższych (studia I i II stopnia) oraz podczas studiów podyplomowych na kierunkach uwzględniających zagadnienia związane z ubezpieczeniami zdrowotnymi.

Potwierdzeniem kompetencji jest zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej wydawane jest przez Komisję Nadzoru Finansowego. Organ ten wystawia dokument na wniosek towarzystwa (zakładu pracy), do którego zgłosiła się osoba chcąca pracować w zawodzie specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych.

Możliwe jest też uzyskanie pozaformalnych certyfikatów potwierdzających ukończenie szkoleń o tematyce ubezpieczeń zdrowotnych, organizowanych w zakładzie pracy lub przez zewnętrzne podmioty.

Więcej informacji można uzyskać w Rejestrze Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl/> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych	241307
Specjalista do spraw ubezpieczeń społecznych	241308

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE**3.1. Zadania zawodowe**

Pracownik w zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Poszukiwanie klientów, nawiązywanie kontaktów, organizowanie i odbywanie spotkań handlowych z klientami zainteresowanymi ubezpieczeniem zdrowotnym.
- Z2 Badanie indywidualnych potrzeb klientów w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego.
- Z3 Prowadzenie spotkań sprzedażowych i negocjacji oraz zamykanie sprzedaży ubezpieczenia zdrowotnego.
- Z4 Prowadzenie dokumentacji ubezpieczenia zdrowotnego.
- Z5 Tworzenie bazy klientów oraz utrzymywanie kontaktu z klientami.
- Z6 Prowadzenie sprzedaży wiązanej oraz dosprzedaży.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Sprzedawanie ubezpieczeń zdrowotnych

Kompetencja zawodowa Kz1: Sprzedawanie ubezpieczeń zdrowotnych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Poszukiwanie klientów, nawiązywanie kontaktów, organizowanie i odbywanie spotkań handlowych z klientami zainteresowanymi ubezpieczeniem zdrowotnym	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Zasady pozyskiwania, przetwarzania i ochrony danych osobowych; • Zasady nawiązywania kontaktów i podtrzymywania relacji interpersonalnych; • Produkty ubezpieczeń zdrowotnych oferowane na rynku ubezpieczeń; • Programy kalkulacyjne do przygotowania i prezentowania oferty ubezpieczeń zdrowotnych; • Techniki sprzedaży; • Przepisy prawa ubezpieczeniowego; • Zasady przygotowania i prowadzenia prezentacji; • Terminologię fachową z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych; • Techniki pozyskiwania klientów; • Zasady prowadzenia rozmów handlowych; • Zasady organizacji pracy własnej i zarządzania czasem.	• Posługiwać się bazami danych klientów; • Komunikować się w mediach społecznościowych; • Prosić o polecenia do znajomych swoich rozmówców; • Prowadzić korespondencję mailową z klientem; • Inicjować rozmowę przez telefon z klientem; • Stosować techniki sprzedaży; • Użytkować programy kalkulacyjne do przygotowania i przedstawienia oferty klientowi; • Słuchać aktywnie klienta; • Prezentować i uzasadniać proponowane rozwiązania klientowi; • Wyjaśniać wątpliwości klienta; • Stosować przepisy prawa ubezpieczeniowego; • Doradzać klientowi w wyborze ubezpieczenia zdrowotnego.
Z2 Badanie indywidualnych potrzeb klientów w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Ogólne warunki ubezpieczeń; • Potrzeby wyselekcjonowanych klientów; • Charakterystykę oferowanego produktu ubezpieczeniowego; • Programy dziedzinowe do przygotowania oferty ubezpieczeniowej; • Wytyczne i procesy dot. zawarcia ubezpieczenia.	• Posługiwać się językiem korzyści przy prezentowaniu oferty ubezpieczeniowej; • Prezentować klientowi ogólne warunki ubezpieczeń; • Wzbudzać w rozmówcy zaufanie, chęć zadawania pytań, potrzebę spotkania się; • Reagować na obiekcje rozmówcy; • Stosować programy dziedzinowe do przygotowywania oferty ubezpieczeniowej; • Ustalać osobę decyzyjną do zawarcia umowy ubezpieczenia zdrowotnego.
Z3 Prowadzenie spotkań sprzedażowych i negocjacji oraz zamykanie sprzedaży ubezpieczenia zdrowotnego	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Charakterystykę klienta, do którego się udaje; • Charakterystykę oferowanego produktu ubezpieczenia zdrowotnego; • Charakterystykę produktów oferowanych przez konkurencję; • Elastyczność ceny i zakresu oferowanego produktu ubezpieczenia zdrowotnego; • Zasady funkcjonowania powszechnego systemu ochrony zdrowia i świadczeń medycznych;	• Pozyskiwać kluczowe informacje o kliencie; • Przedstawiać produkt ubezpieczenia zdrowotnego w sposób klarowny i zrozumiały dla rozmówcy językiem; • Odnosić się do oferty konkurencji i obiektywnie porównać ją z oferowanym przez siebie rozwiązaniem i sposobem ubezpieczenia zdrowotnego; • Obliczać składkę ubezpieczenia zdrowotnego; • Sporządzać dokumenty potwierdzające zawarcie

Procedury przystąpienia do ubezpieczenia, wykluczenia i antygrupy dla oferowanego produktu.	umowy ubezpieczenia lub przedstawienie oferty.
---	--

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Obsługiwanie klientów w zakresie ubezpieczeń zdrowotnych

Kompetencja zawodowa Kz2: Obsługiwanie klientów w zakresie ubezpieczeń zdrowotnych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z4, Z5, Z6, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z4 Prowadzenie dokumentacji ubezpieczenia zdrowotnego	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Kodeks cywilny, w zakresie działań związanych ze sprzedażą ubezpieczeń zdrowotnych; - Procedury zawarcia umów ubezpieczenia zdrowotnego i wymagane druki; - Zasady reprezentowania firmy przy zawieraniu umowy z podmiotem instytucjonalnym; - Zasady opodatkowania i oskładkowania przez ZUS świadczeń medycznych dla pracodawcy i dla pracownika; - Systemy transakcyjne, bazodanowe i fakturujące swojego pracodawcy; - Ścieżkę podległości i obieg dokumentów we własnej firmie ubezpieczeniowej; - Arkusze kalkulacyjne, bazy danych oraz edytory tekstów; - Procedury archiwizowania i zabezpieczania dokumentacji ubezpieczeniowej.	- Stosować odpowiednie przepisy regulujące zagadnienia cywilno-prawne, w tym Kodeks cywilny; - Stosować odpowiednie przepisy i procedury dotyczące wydawania zaświadczeń, duplikatów oraz aneksowania umów ubezpieczeniowych; - Zamawiać, segregować druki i podkłady dokumentów ubezpieczeniowych; - Posługiwać się formularzami ubezpieczenia zdrowotnego; - Komunikować się z innymi działami firmy ubezpieczeniowej; - Agregować różne informacje potrzebne do raportowania przełożonemu; - Podejmować działania zgodnie z procedurami dotyczącymi przesyłania dokumentacji ubezpieczeniowej; - Dotrzymywać terminów (rozliczeń z zawartych polis) wyznaczonych przez firmę ubezpieczeniową; - Posługiwać się arkuszami kalkulacyjnymi, bazami danych oraz edytorami tekstu; - Archiwizować i zabezpieczać dokumenty ubezpieczeniowe.

Z5 Tworzenie bazy klientów oraz utrzymywanie kontaktu z klientami	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Programy dziedzinowe, w których będzie mógł wprowadzić dane klienta i przygotować ofertę lub gotową polisę ubezpieczeniową; - Przepisy ochrony danych osobowych (RODO); - Procedury dotyczące ochrony danych osobowych; - Zasady i przebieg świadczeń medycznych swoich klientów; - Przebieg zgłoszonych skarg, reklamacji i udzielonych odpowiedzi; - Zakres własnych kompetencji oraz zakres kompetencji pracowników innych działów;	- Nanosić dane osobowe klienta w programach dziedzinowych w celu przygotowania oferty lub gotowej polisy ubezpieczeniowej; - Stosować przepisy ochrony danych osobowych (RODO); - Tłumaczyć klientowi, w jakim celu pobierane są jego dane osobowe; - Reagować na sytuacje mogące negatywnie wpłynąć na klienta, w tym rozwiązywać sytuacje konfliktowe; - Odpowiadać rzeczowo na zastrzeżenia, reklamację klienta;

• Rentowność i szkodowość zawieranych przez siebie umów; • Zasady nawiązywania kontaktów i podtrzymywania relacji interpersonalnych; • Zasady prowadzenia rozmów handlowych; • Standardy prowadzenia korespondencji biznesowej, zarówno papierowej, jak i elektronicznej.	• Dociekać przyczyn ubytku klientów z bazy danych; • Pracować pod presją czasu i wyniku oczekiwanego przez przełożonego, jednocześnie będąc nakierowanym na potrzeby klienta; • Stosować techniki rozmów telefonicznych; • Prowadzić korespondencję biznesową z klientem.
--	--

Z6 Prowadzenie sprzedaży wiązanej oraz dosprzedaży

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Ogólne warunki ubezpieczeń; • Produkty i usługi świadczone przez firmę; • Techniki sprzedaży i trendy rynkowe; • Produkty ubezpieczeń innych niż zdrowotne (np. komunikacyjnych, majątkowych, turystycznych, rolnych, ubezpieczeń na życie); • Ustawę o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych; • Programy dziedzinowe do przygotowania oferty ubezpieczeniowej; • Wytyczne i procesy dot. zawarcia ubezpieczenia.	• Budować długotrwałe relacje z klientem; • Korzystać z argumentów używanych podczas rozmowy sprzedażowej do odnowienia kontaktu z klientem; • Używać poprzednich obiekcji klienta do poszerzenia zakresu świadczonych usług; • Utrzymywać bieżący kontakt z klientem; • Orientować się w aktualnej sytuacji finansowej klienta i proponować droższy zakres świadczeń lub świadczenia dla nowego członka rodziny lub pracownika firmy; • Utrzymywać pozytywne relacje z klientem i starać się o poszerzenie kręgu nowych klientów w oparciu o pozytywny wizerunek swojej działalności.

3.4. Kompetencje społeczne

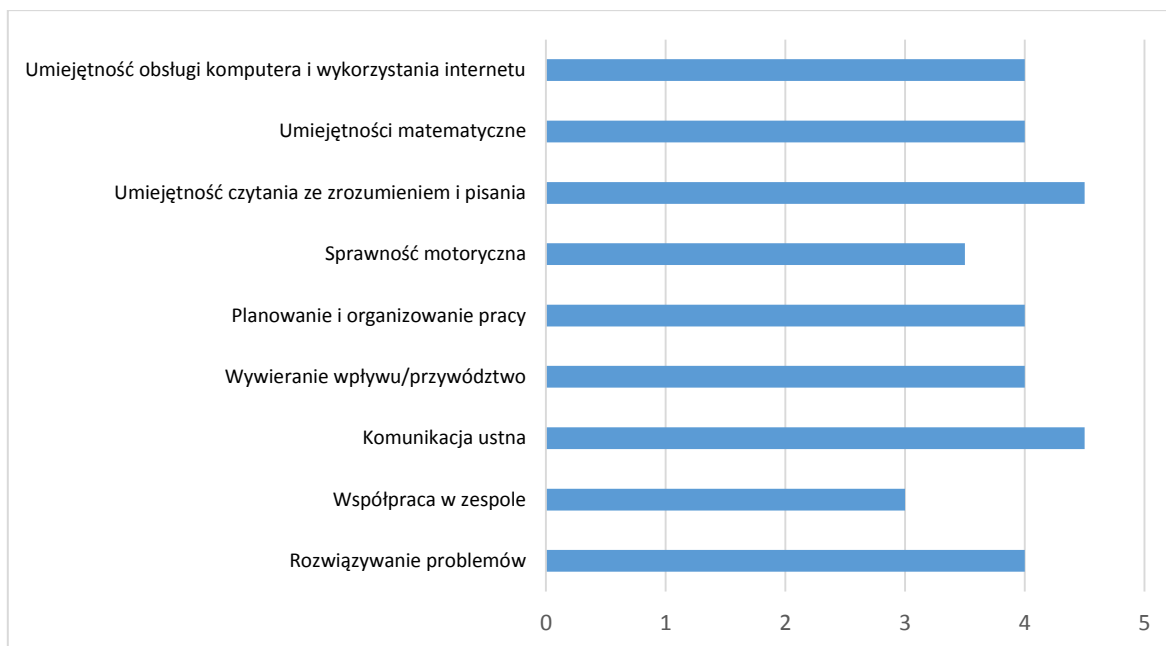
Pracownik w zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za realizację wyznaczonych zadań i planów ubezpieczeniowych w zakresie ubezpieczeń zdrowotnych.
- Wykonywania pracy pod presją czasu.
- Radzenia sobie w sytuacjach stresowych.
- Prowadzenia negocjacji z trudnym klientem w zakresie sprzedaży ubezpieczeń zdrowotnych.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową i obowiązującymi przepisami.
- Dokonywania samooceny efektów pracy własnej w zakresie sprzedaży ubezpieczeń zdrowotnych.
- Podnoszenia kompetencji zawodowych stosownie do zmian i wymagań rynku ubezpieczeń.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisu kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych może znaleźć pracę m.in.:

- w towarzystwach ubezpieczeniowych,
- w multiagencjach⁴, przedsiębiorstwach brokerskich lub jako pośrednik finansowy, po zawarciu umowy o dystrybucję pakietów / ubezpieczeń medycznych, zwykle kilku różnych operatorów / towarzystw,
- w formie samozatrudnienia⁶.

Ubezpieczenia są jednym z najbardziej stabilnych i rozwijających się sektorów gospodarki. Charakteryzują się wysokim poziomem dynamizmu w kreowaniu nowych miejsc pracy. Powstawanie nowych produktów ubezpieczeniowych, informatyzacja oraz liczne projekty optymalizacyjne generują duży popyt na pracowników otwartych na zmiany, o dużej elastyczności i chęci poznawania nowych rzeczy.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy**:

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) **specjalistów do spraw ubezpieczeń zdrowotnych** kształcą się w szkołach wyższych (studia I i II stopnia) oraz na studiach podyplomowych na kierunkach o profilu związanym np. z ubezpieczeniami społecznymi i finansami.

Szkolenie

Specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych może doskonalić swoją wiedzę i umiejętności, biorąc udział w szkoleniach, organizowanych przez:

- firmy szkoleniowe, organizacje zawodowe oraz szkoły wyższe (prywatne i publiczne),
- instytucje, w których pracują specjaliści do spraw ubezpieczeń zdrowotnych (np. szkolenia stanowiskowe, szkolenia z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych, prawa pracy, prawa podatkowego i finansów publicznych, jak również szkolenia z organizacji czasu pracy, komunikacji, obsługi klienta czy szkolenia menedżerskie, w ramach rozwoju ścieżek kariery).

Organizatorzy szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami lub zaświadczeniami.

Specjalista do spraw ubezpieczenia zdrowotnych może również doskonalić swoją wiedzę i umiejętności samodzielnie, korzystając ze specjalistycznej literatury oraz czasopism branżowych.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wybierzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wybieram-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2018 r.) osób pracujących w zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych** jest zróżnicowane i w przypadku stanowisk o niższym poziomie wymagań, np. dla początkującego pracownika, nie przekracza często poziomu minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Wynagrodzenie wzrasta wraz ze zdobywanym doświadczeniem i wzrostem kompetencji i dla osób o kilkuletnim doświadczeniu waha się np. w granicach od 3500 zł do 5900 zł brutto miesięcznie. Wynagrodzenie ma często charakter prowizyjny⁹.

Jeśli praca podjęta jest w formule samodzielnej działalności gospodarczej i wynagrodzenia prowizyjnego, wysokość zarobków jest uzależniona od liczby i wartości sprzedanych polis. Wraz ze wzrostem liczby klientów, istnieje możliwość wzrostu stawek prowizyjnych, co przekłada się na wzrost zarobków.

Ponadto poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód specjalisty do spraw ubezpieczeń zdrowotnych uzależniony jest m.in. od:

- szczegółowego zakresu zadań,
- doświadczenia,
- rodzaju pracodawcy,
- regionu Polski,
- wielkości aglomeracji.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczeblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **specjalista do spraw ubezpieczeń zdrowotnych** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem niezbędnym do zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w zawodzie jest identyfikacja indywidualnych barier, dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania i chodzenia, w tym samodzielnego przemieszczania się po zróżnicowanym terenie,
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia,
- słabo słyszących, głuchych i głuchoniemych (03-L), pod warunkiem zapewnienia im odpowiedniej pomocy technicznej oraz właściwego przygotowania środowiska i stanowiska pracy, np. pod kątem możliwości percepcji sygnałów alarmowych.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10.2018 r.

- Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2077, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1778, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie dokumentów wydawanych w związku z przebiegiem lub ukończeniem studiów podyplomowych i kształcenia specjalistycznego (Dz. U. poz. 1791).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).

Literatura branżowa:

- Dziubińska-Lechnio E., Kostrzewa M., Kostrzewa P., Kowalczyk E., Kuźniar J.: Meritum Ubezpieczenia społeczne 2017. Wolters Kluwer, Warszawa 2017.
- Iwanicz-Drozdowska M.: Ubezpieczenia. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2017.
- Jędrasik-Jankowska I.: Pojęcia i konstrukcje prawne ubezpieczenia społecznego. Wolters Kluwer, Warszawa 2018.
- Michalski T., Twardowska K., Tylutki B.: Matematyka w ubezpieczeniach z płytą CD. Jak to wszystko policzyć? Placet Agencja Wydawnicza, Warszawa 2016.
- Mielczarek W.: Vademecum doradcy ubezpieczeniowego. Złote Myśli, Warszawa 2008.
- Mrozowska B.: Status agenta ubezpieczeniowego po nowelizacji ustawy o działalności ubezpieczeniowej. Kwartalnik „Prawo Asekuracyjne” nr 2, 2000.
- Oniszcuk J. (red.): Współczesne państwo w teorii i praktyce. Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2011.
- Prus A. (red.): Ubezpieczenia społeczne, świadczenia ZUS, emerytury. Wydawnictwo Od.Nowa, Warszawa 2018.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Komisja Nadzoru Finansowego: <http://www.knf.gov.pl>
- Ministerstwo Finansów: <http://www.mf.gov.pl>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Portal Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych: https://www.pfron.org.pl/fileadmin/files/s/4103_Specjalista_ds_ubezpiecze___maj___tkowych.pdf
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Rzecznik Finansowy: <http://www.rf.gov.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny: <http://www.ufg.pl>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych: <http://www.zus.pl>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.

Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.

Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Dress code	Zbiór reguł dotyczących zasad doboru garderoby do okoliczności w określonym miejscu i czasie.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.dresscode.pl/blog-dressschool/co-to-jest-dress-code [dostęp: 31.10.2018]
2	Grupowe ubezpieczenie zdrowotne	Ubezpieczenie zawierane na rzecz określonej grupy osób (ubezpieczonych).	https://rf.gov.pl/vademecum-ubezpieczonego/encyklopedia-ubezpieczen [dostęp: 31.10.2018]
3	Indywidualne ubezpieczenie zdrowotne	Ubezpieczenie zawarte na rzecz konkretnej osoby.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://poradnikprzedsiebiorcy.pl/-dobrowolne-ubezpieczenie-zdrowotne-dla-kogo [dostęp: 31.10.2018]
4	Multiagencja	Popularna nazwa placówki agenta ubezpieczeniowego, który współpracuje z wieloma ubezpieczycielami; taki agent może przedstawić ofertę albo kilku, albo wybranego przez siebie ubezpieczyciela; klient wybiera ofertę najlepszą dla siebie.	http://extranet.piu.org.pl/slownik-pojec/letter/M/pagination/1 [dostęp: 31.10.2018]
5	Oferta ubezpieczenia zdrowotnego	Propozycja określająca istotne warunki przyszłej umowy ubezpieczenia zdrowotnego.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.mfind.pl/ubezpieczenie-zdrowotne [dostęp: 31.10.2018]
6	Samozatrudnienie	Osoba prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą.	https://poradnikprzedsiebiorcy.pl/-samozatrudnienie-a-prawo-pracy [dostęp: 31.10.2018]
7	Underwriting	Podpisywanie lub asekurowanie (przyjmowanie do ubezpieczenia). Jest to jedna z najistotniejszych, wyspecjalizowanych funkcji zakładów ubezpieczeniowych, która służy do osiągnięcia założonych wcześniej celów.	https://mfiles.pl/pl/index.php/Underwriting [dostęp: 31.10.2018]

8	Umowa ubezpieczeniowa	Zobowiązanie zakładu ubezpieczeń spełnienia określonego świadczenia w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku oraz zobowiązanie ubezpieczającego się do zapłacenia składki.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://rf.gov.pl/vademecum-ubezpiezonego/encyklopedia-ubezpiezen [dostęp: 31.10.2018]
9	Wynagrodzenie prowizyjne	Wysokość wynagrodzenia uzależniona od wyników pracy, zwykle liczby zawartych kontraktów, sumy składek zainkasowanych za zakontraktowane pakiety medyczne.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://kadry.infor.pl/kadry/wynagrodzenia/skladniki_wynagrodzenia/731207,Wynagrodzenie-prowizyjne-definicja.html [dostęp: 31.10.2018]
10	Zakład ubezpieczeń (towarzystwo ubezpieczeniowe, ubezpieczyciel)	Przedsiębiorstwo prowadzące działalność ubezpieczeniową, funkcjonujące w formie spółki akcyjnej lub na zasadzie wzajemności w oparciu o przepisy polskiego prawa po uprzednio wydanej zgodzie na jego założenie przez odpowiedni organ nadzoru.	https://mfiles.pl/pl/index.php/Towarzystwo_ubezpieczeniowe [dostęp: 31.10.2018]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.